

פרשת כי תשא

כל פרשת המדבר היא שורה בלתי פוסקת של התנגשויות בין העם לה', אולם בחטא העגל הגיע המשבר לשיאו. כאן לפנינו התפרצות אדירה של כוחות התוהו והשתוללות יצרים אפלים סביב עגל הזהב.

ברגע קריטי זה מתגלה המנהיג הדגול במלוא שיעור קומתו. בגבורה ובמסירות נפש לוחם הוא את מלחמת עמו מול אלוקיו.

אמר משה: רבון העולם! הנחת כל העולם ולא שעבדת בניך אלא במצרים שהיו עובדי אלילים. למדו מהם בניך ואף עשו עגל. לפיכך אמר "אשר הוצאת מארץ מצרים" – דע מהיכן הוצאת אותם.

(מתוך: "ממעין האגדה" א. ארזי)

פרשת השבוע – כנרת סמואל פולק

שבת כ"תשא		ימי החול	
הדלקת נרות	17:22	זמן תפילין /טלית	05:04←05:12
מנחה	14:00	שחרית	06:00
שיעור הלכה אקטואלית		שחרית ב' (בביה"ס)	08:20
שחרית א'	06:45		
שחרית ב'	08:30	סוף זמן ק"ש	08:53←08:57
קידוש	11:30		
מנחה	12:30 13:30	מנחה א' (בחז"א)	13:15
מנחה (בני-עקיבא)	14:00	מנחה וערבית	17:35
לימוד "דור לדור"	17:45	שקיעה	17:47←17:43
צאת השבת	18:18	ערבית	20:10

שבת
שלום

”כי עם קשה עורף הוא”

לאחר חטא העגל, כאשר משה יורד מהר סיני ורואה את שנעשה, הוא מנסה לדבר בעד העם ולהתחנן בפני ה' על עמו. משה זוכה לגילוי המופלא של י"ג מידות, ומיד אח"כ אומר את הדברים הבאים:

”וַיֹּאמֶר אֶם-נָא מִצֵּאתִי חַן בְּעֵינֶיךָ ה' יִגְדֶנּוּ, אֲהִי בְקֶרְבְּנוּ כִּי עִם-קִשָּׁה-עֹרֵף ה' וְאֵי וְסָלַחְתָּ לְעֹנְוֵנוּ וְלַחַטָּאתֵנוּ וְנִחַלְתָּנוּ” (שמות ל"ד, טו')

נראה שמשה אומר כי ראוי ש-ה' יהיה עם העם, בגלל שהוא קשה עורף, כלומר- עקשן מאוד. לכאורה הטיעון הזה מוזר. אם כבר, היינו חושבים שהיות עם ישראל עקשן היא סיבה שלא להיות איתו, ולא להשרות את השכינה בקרבנו. מי שמתעקש ומתקשה לקבל את מה שנאמר לו, מדוע שיזכה להשראת השכינה? גם ה' בעצמו מזהיר: ”וַיֹּאמֶר ה' אֶל-מֹשֶׁה אֲמַר אֶל-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל אֲתִם עִם-קִשָּׁה-עֹרֵף כִּי גַע אֶתְדָּ אֶעֱלֶה בְּקֶרְבְּךָ וְכָלִיתִיךָ” (ל"ג, ה')

אם כן מציאות של השראת שכינה שתתקל בסירוב עקשני עלולה להיות מסוכנת מאוד. רש"י מפרש את המילה ”כיי” במשמעות ”אם”: ”כמו שהבטחת, מאחר שאתה נושא עון, ואם עם קשה עורף הוא וימרו בך, ואמרת על זאת פן אכלך בדרך, אתה תסלח לעווננו. ויש כי במקום אם” (רש"י ד"ה ילך נא ה' בקרבנו)

כלומר אפילו אם העם עקשן- הרי אתה העדת שאתה נושא עוון ויודע לסלוח, ותוכל להכיל את המרי אף על פי שהוא חמור.

פירוש נוסף בכיוון אחר מופיע ברלב"ג:

”קיבלתי בפירוש זה הפסוק מהרב אדוני זקני ר' לוי הכהן, כי משה אמר כי מפני שהעם הזה הוא קשה להפוך עורף אל מה שנשקע בו, הנה אם תסלח לעווננו ולחטאתנו עד שישקעו באמונתך - תנחל אותנו לעולם, כי הם קשי עורף ולא יסורו מזאת האמונה האמיתית כשיסתבכו בה סיבוך מורגש. והוא נאות מאוד לפי הלשון והעניין”.

כלומר, הרלב"ג מסביר את דברי משה ואומר - ”כדאי להשקיע בהם!” נכון שהם דבקו בעבודה הזרה שבה הם היו מורגלים. אבל לעקשנותם יש פוטנציאל נפלא. מי שיצליח להתחבר אליהם, להתחבב עליהם ולהיות קרוב אליהם - זה לנצח! הם עקשנים, לא יעזבו בקלות את הדרך ויפנו עורף. הם יישארו נאמנים! החיבור של עם ישראל לתורה, למסורת, להרגשה של ”בנים אתם ל-ה' אלוקיכם” תהיה הרגשה עיקשת, שלא בקלות יוותרו עליה.

מכאן ניתן ללמוד שעקשנות – היא לא כולה שלילית אלא יש לה פנים חיוביות, ואפילו אותה ניתן לרתום לקדושה. (ע"פ הרב רבינוביץ')

תנ"ך ד'כ"ר

לנגה וייס, אתך באבלך במות אמך

רבקה כהן ז"ל

קהילת סעד

הספד לאימא שלי - מריט זיהי

אני אוהב אותך, אימא. את האישה הכי יפה בעולם. אפית אזני-המן הכי טעימים בעולם. אפית עוגות שמרים הכי טעימות בצבא, ועוגות תפוחים, ועוגות גבינה, ועוגיות כמו שסבא נתן היה עושה.

ונסעת, ובילית, וקנית, וקראת ספרים מכל הז'אנרים, ומכל העולם. וראית סרטים, והצגות, ומופעי בידור. ואהבת את החיים, והיית זוהרת, ונמרצת, ויפה. והיית מופנמת, עד שלעיתים חשבתי שיש לך סודות שלעולם לא נדע.

והיית חיפאית, מהכרמל, מסניף הדר של בני-עקיבא, ואחר-כך בגרעין, והדרכת, והתחתנת עם המדריך. וראינו בתמונות כמה יפים ומדהימים הייתם, את ואבא.

והקמתם משפחה, ובניתם קיבוץ, ועשיתם, ופעלתם בהתנדבות בארץ ובחוץ-לארץ, ודאגתם. כל החיים דאגתם, לילדים, למשפחה, לקיבוץ, לנגב, למדינה, לעם-ישראל, דאגה עד לאין-קץ.

ולפעמים היו תסכולים, והיו כעסים, והיו ויכוחים, והיה מורכב, אבל תמיד ידענו וידעתני שאימא ואבא שם, שהם הבסיס הבטוח, והנאמן לעולמי עולמים.

והיום, כשאני עושה את הטעויות שלי עם ילדיי, כשאני שוגה כל שני וחמישי בגידול ילדיי, אני מבין איזו אימא מדהימה הייתה לי.

אמרתי לך לפני כמה ימים, ואני אומר לך עוד פעם, כדי שגם אבא ישמע וידע: אני אוהב אותך, אימא. נוחי בשלום על משכבך. היי שלום אימא אהובה. ותודה. תודה לך.

ותודה לאבא, שייבדל לחיים ארוכים, היהלום שבכתר, על המסירות, והסבלנות, והנאמנות, והכוח האין-סופי. ותודה לתרצה ובני. תרצה בת ואחות, אחת מ-ל"ו.

תודה לסאלי שטיפלה באימא במסירות, וסבלנות, ונחישות. תודה לקיבוץ, לקהילה המדהימה הזו, לחבורה של חלוצים וחלוצות המקיימים ערבות הדדית, ומקיימים "ואהבת לרעך כמוך".

תודה לכולכם.

חייאקה

קיבוץ סעד אבל על פטירתה של חברתנו

מרים זיהי ז"ל

ומשתתף בצערה של המשפחה

הנכד צמיקה צהאל סופר אמריט להמי

סבתא יקרה,

לפעמים אני מרגיש שהדור שלנו, שנות ה 90 והאלפיים כבר מתייחס לסבתא כמובן מאליו . ופתאום אני בן 23 וכבר אין לי . אין לי סבתא.

מי את סבתא מרים בשבילי ?מה היית עבורנו?

בהיותי מראשוני הנכדים זכורות לי שנים רבות של חוויות מהשהיה במחיצתך . שנים של פינוקים ודאגות : קניות בכלבו , הכנת עוגיות מרוחות בשוקולד הסמיך של הקיבוץ, כשעל כל עוגייה בנפרד היית מניחה אגוז מלמעלה , ביקורים במתפרות ובקו-לקו , בייביסיטר כשההורים נסעו , ועוד המון זכרונות וחוויות שהפכו את הילדות שלנו למה שהיא.

הוקרת התודה על החוויות הללו ועל החותם שהטבעת בנו הלכה והתעצמה בשבוע האחרון.

ביום שישי שעבר חגגנו בר מצווה לעידו . בסרט ששגית הכינה ראו אותך מרימה את עידו על הידיים ומחייכת למצלמה . והבנתי שחווית הסבתא שהייתה לי הייתה זכות גדולה שבני הדודים הצעירים לא זכו לה , והתמלאתי הוקרת תודה על השנים הללו . כל התחושות הללו התערבבו בתוכי עוד לפני שהתאשפזת ביום חמישי האחרון , והתעצמו מאוד כשכבר היית בבית החולים . מקובל להגיד ששנות הילדות הן שנים שנחרטות עמוק בתת מודע שלנו , ואת שם סבתא , עמוק עמוק בתוך מי שאנחנו.

כשגדלנו , ראינו כמה אכפת היה לך מכל הסובבים אותך . תמיד להתקשר לקרובים לאחל שבת שלום , להשתתף בשמחה ולנחם על צער.

כשהזכרון החל להתעמעם , היה אפשר לראות איך את בעל כורחך מצאת את עצמך חשופה לחלוטין בכל סיטואציה . נעלמו להם מנגנוני ההגנה האנושיים שמתעטפים במניירות ובפוליטיקות , ונשארו הדברים הכי הכי ראשוניים וטבועים . הרגלים של לשאול מה נשמע ומה חדש , לארח , להציע לשתות ולאכול או לנוח , נשארו ממש עד הסוף . הדאגה שלך לזולת היתה טבועה בך לעומק ובלטה גם ברגעים של פחות צלילות , בהם ראו עד כמה היית פשוט טובה.

גם הזוגיות שלך ושל סבא היתה תמיד מודל לחיקוי . כבוד הדדי , שמחה זה בזה , הערכה של כל הדברים הקטנים לכאורה בחיים וקרבה אמיתית ועמוקה שנקנית בהמון שנים של קשר טוב . תמיד היה מרגש לראות עד כמה את קרובה לסבא , ועד כמה אתם חשובים זה לזה ולא משנה באיזה מצב את נמצאת באותו רגע .

סבא אוהב לספר איך כשהתבלבלת ושאלת 'איפה אנחנו' או שאלות מסוג זה , הוא מייד היה עונה לך' מרים , אני פה על ירך ' וזה גרם לך להירגע . כמה אהבת אותו וכמה זה בא לידי ביטוי בשנים האחרונות בהן עצם היותו שם על ירך מילא אותך ביטחון והותיר אותך עם הראש מעל המים.

בשנים האחרונות הרגשנו שאת נפרדת מאיתנו לאט . כזו מתחשבת בזולת היית -לא רצית ללכת מאיתנו ברגע אחד , אלא עזבת אותנו בתהליך ארוך , כדי להקל עלינו . גם בימים האחרונים , כשכבר היית בבית החולים , השארת לנו מספיק זמן כדי לבוא ולהיפרד כל אחד בתורו.

ביום ראשון בערב, רק שלשום , נסענו חנה ואני לאשקלון להיפרד . עמדנו יחד ולחוד על יד מיטתך , לא ידעתי מה ארגיש כשאעמוד שם לבדי. ובכיתי , ואמרתי תודה . והבנתי שיותר לא תהיה לי סבתא. ונמלאתי עצב.

תודה סבתא . נוחי בשלום.

כמה מילים לזכרו של האל היקר

היינו חברים טובים הרבה שנים. היינו לפעמים נפגשים בביתי ביחד עם משפחתי בלילות שבת לסעודת שבת. הוא מאד אהב לשיר זמירות שבת עם משפחתי והיינו שומעים הרבה סיפורים על בית אבא שלו. הוא לא היה בא בידיים ריקות, בצניעות רבה היה שם את המתנה על השיש ואני הייתי מגלה אותה רק בערב.

היית חבר אמיתי, תמיד יכולתי לבקש עזרה ותמיד נענית בחיוב. משפחתי מאד אהבה אותו כשהיינו נפגשים בלילות שבת. במשך שנים רבות, כל מוצאי שבת היה מביא לי את החולצות הלבנות והייתי מכבסת אותן וביום ראשון היינו מחזירים אותן מקופלות ומגוהצות.

קשה לי לחשוב שלא אפגוש אותו יותר בשביל או בביתי. המל, אהבת מאד את משפחתך הענפה והשתתפת תמיד בכל השמחות.

מאחלת לכל המשפחה שלא ידעו עוד צער. ה' נתן וה' לקח, יהי זכרך ברוך.

א'נס, בעס משפחתי'

מי יכול לעזור?

אני אוסף חומר על מעברת סעד תקומה. היכן הייתה ממוקמת המעברה? מי היו תושביה? באילו שנים מדובר? אשמח לקבל כל מידע על מעברה שהייתה.

ZISK@NETO.NET.IL מייל: 050-7230064 נייד: מושב משואות יצחק. בברכה, ישראל זיסק, מושב משואות יצחק.

השבוע החדש -

במוצאי שבת – החלה בניית התפאורה באולם הספורט לקראת מופע פורים והציתה את התרגשותם של כל השותפים להפקה.

ביום ראשון - יצאו המטפלות והמטפלים הזרים של חברי הקיבוץ בהנהגתה של חנוש, ובהדרכתם של בני גינזברג וזאב קינן (קויפמן), ליום כיף וגיבוש, במנהג שהופך כבר למסורת. את מקום העובדים העושים מדי יום עבודת קודש מסורה החליפו בני המשפחה של החברים, כדי שהעובדים יוכלו לצאת ולהינפש, "לקחת קצת אוויר" ולמלא את המצברים. הטיול החל בסיור במצדה, ובהתגברות על הפחד להיות תלוי בין שמים וארץ ברכבל. משם פנתה החבורה למרחצאות עין-גדי לארוחת צהריים טעימה וטבילה בים המלח. בהמשך נסעו כולם ב"רכבת-טרקטור" מהנה, שלקחה אותם אל חוף הים שבמהלך השנים התרחק לו ממבני המרחצאות, ושם קנו ממיטב מוצרי הקוסמטיקה והטיפוח של ים המלח! לסיום נסעו המטיילים לביקור במנזר סיינט גרסימוס (דיר חגילה) בערבות יריחו, הכירו את הנזיר שאימץ לו אריה כחיית שעשועים, וטיפסו על גבעות החוואר אל מערות ההתבודדות שחפרו לעצמם הנזירים, ומשם צפו על "מקום הטבילה" ומעברות הירדן. הביתה הם חזרו: שמחים, מרוצים ומלאי מרץ, והעיקר - עם המון תמונות!

ביום שני- נשמעה שירתם של הילדים המזמרים ומשננים את שירי ההצגה בכל פינה בקיבוץ, לאחר החזרות שנכנסו למרץ. באולם הספורט: הושלמה בניית התפאורה, כווננו היטב הסאונד והתאורה, וכל המשתתפים נדרכו בצפייה לקראת החזרות הגנרליות יום לפני המופע.

ביום שלישי - בבוקר, התבשרנו על פטירתה של חברתנו מרים זהבי ז"ל ואחיה"צ ליווינו אותה למנוחת עולמים. מרים ז"ל נולדה בפולין ובגיל צעיר מאד עלתה לארץ. היתה המדריכה המיתולוגית בסניף חיפה של בני עקיבא. השתייכה לשבט "נתיבות" הצעירים בשנה מגרעין ז', אולם לאחר נישואיה לדודה שיבל"א, צורפה לגרעין השביעי. שנים רבות כיהנה כמורה בביה"ס בסעד ובשנים האחרונות עבדה במתפרות. יהי זכרה ברוך.

יורט קימלמן

אנדה לזכר מלל טוב לראל נישואיך ע"ל איכל
ארותי ולדני לזכר ולכל המשפחה, הרבה שמחה ונחת!

אשירית ולאבישי מצודה, מלל טוב להולדת הבת
אנחוס אצידית ולכל המשפחה האורחבת
שתלכו להרבה שמחה ונחת!

אשרה רבלין, מלל טוב כפול להולדת הנניס
בן לאביטל ולנוצט רבלין בת אמורן ואנדה רבלין
נכדיט ארותי תבדל"א ואס"ל ז"ל רבלין

תאופה ראויה ותאופה שאיננה ראויה

לפני כחודש כתבתי מאמר בו ניסיתי להסביר מדוע לדעתי אין זה ראוי שנשים תקראנה מגילת "שיר השירים" בבית-הכנסת. למאמר זה התקבלו שתי תגובות, ולפני שבועיים הזכיר זאת גם ישי קימלמן. לא אלאה את הקוראים בקורות הסיפור ורק אעסוק בסגנון הדברים, משתי סיבות הפוכות: שושנה קראה לדיון פומבי ועל-כן אין טעם להמשיך לכתוב. יענקוש פסל את דעתי ולכן אין טעם שאגיב. אסביר מעט:

שושנה שטיינר-צרפתי חלקה עלי בצורה עניינית, באומרה כי הנושא העיקרי הוא שיתוף נשים בתפילה ולא קריאת שיר השירים על-ידי נשים שיש בו בעיה הלכתית. אני מסכים עם רוב שאלותיה, אך אינני מסכים עם רוב התשובות המתבקשות מכך לדעתה, וגם טיעוני לא היו הלכתיים (גם לא נראה לי שיש בכך בעיה הלכתית כבדת משקל). שושנה קראה לדיון רחב בעניין ולכן ראוי ש "נמשיך במועדון לחבר".

בניגוד לשושנה שהזמינה לדיון, יענקוש הלך בדרך אחרת. לא "אלך סחור סחור" כדבריו, ואכתוב שדבריו לא עסקו בתוכן, בצורה עניינית, אלא עסקו בצורה, ונכתבו באופן שיפוטי שמטרתו ליצור דה-לגיטימציה. הוא תקף את סגנון דברי כאילו היה "מבקר ספרות", שם מילים בפי (או במקלדתי) והפך את דבריי ללא לגיטימיים. בכך הוא פגע לא רק בי, אלא גם בכל האנשים והנשים שהסכימו איתי וחזקו את ידי או התקשרו לברך על האומץ; "איזה אומץ?! " תמהתי, "בסה"כ כתבתי את דעתי ונעניתי להזמנה של יורם". בדיעבד אני מבין שהם צדקו. יש מי שקשה לו לשמוע דעה מנוגדת לשלו..

דה-לגיטימציה דומה אך עדינה יותר הובעה במאמרו של ישי קימלמן על-כך שהציונות הדתית סקטוריאלית מדי ושהקיבוץ נהרס. ישי קבל על דעות שנכתבו ואינן הולמות את "רוח סעד": "אינני יודע כיצד הפכה הדרישה להמשיך בסטאטוס-קוו הדתי להיות דווקא הסמן המתירני, ולא ברור לי מדוע אורח חיים שהלם את ערכי התורה של הוותיקים אינו הולם גם אותנו". בטענתו ישנה סתירה מיניה וביה – מחד, הוא רואה בעצמו שמרן של אורחות החיים בקיבוץ כבר 67 שנה, אך מאידך הוא מצדד בשינוי התפילה והכנסת שירת נשים לתפילה. פעם צריך לשמר את הקיים ופעם צריך לחדש.

יש לי דברים רבים לומר על טיעוניו של ישי (גם על הביקורת כלפי כל הציונות הדתית, שלדעתי חוטאת בהתנשאות ובחלקה גם ארכאית) וגם על טיעוניו של יענקוש, אך כפי שכתבתי, זה לא העיקר. אסתפק בהערה אחת על שמרנות וליברליות. יענקוש טען כלפי שאני שמרן שבסה"כ ממשיך את הדעה הרבנית המקובלת (שכמובן איננה מקובלת עליו). ביקורת זו היא מבחינתי שבח. אני מכיר ומעריך הרבה שמרנים ושמרנות זו לא מילה גסה, אך דווקא את עצמי איני רואה ככזה. הלוואי והייתי ממשיך דרכם של האמוראים, חכמי ימי הביניים וגם של רבנים צדיקים וחשובים בימינו, כפי שכתב. נראה לי, שאינני שמרן אלא פוסט-ליברל שידוע להעריך את השוויון בין נשים לגברים באופן כללי, אך גם יודע לבקרו. הביקורת שקיבלתי נובעת, לדעתי, מליברליות דוגמטית ושמרנית ששואפת לשוויון טכני ופשטני. צר לי שהמורכבות והקשיים של העולם השוויוני, המובנים היום גם בקרב חוגים פמיניסטיים רבים, לא קיבלו כאן את מקומם הלגיטימי. אני חושב שגם למי שמרמים את דגל השוויון בגאון, כדאי לא לחשוב באופן אוטומטי, ולראות היכן הדבר ראוי והיכן הדבר לא מתאים.

במקום פלורליסטי אמיתי, יתקבלו באהדה גם דעות חולקות ולא רק דעות המיישרות קו עם הדעה "המגניבה" וה"מתקדמת". במקום פלורליסטי אמיתי, ירצו לשמור על "רוח" המקום, אך בד בבד ילמדו לאט לאט שפתיחת השערים לאנשים נוספים ושינוי אופי החברות יביאו בהכרח גם לשינוי באורח החיים, בדרך המחשבה וגם

בסטאטוס-קוו (ולא רק לכיוון אחד...). מהיכרותי עם כמה מוותיקי הקיבוץ, נראה לי שתמיד היה כאן פסיפס של אנשים והן הליברלים ובעיקר השמרנים היו פלורליסטים וקיבלו זה את זה.

שנוזה לקהילה מגוונת ובריאה המאפשרת במה ראויה לכל דעה.

בן ציון שקלאר

בדיחות עצומות לפורים שמח

בשבועות האחרונים אנו (צופי הטלביזיה) נחשפים לסרטוני המפלגות לקראת הבחירות, במסגרת מה שקרוי "קמפיניים" (מה המילה העברית? מסע בחירות? זה ארוך מדי...) לעתים הסרטון מזכיר לי סיפור או בדיחה – והחלטתי לשתף את קוראי "עלים", בהתקרב חג הפורים בהגיגי – בתנאי שלא יקבלום ברצינות...

סיפור הבקבוקים, או יותר נכון מחזור הבקבוקים כבר היה לזרא, אך עדיין אתמצת אותו כדי להגיע לסיפור שנוכרתי בעקבותיו. בתחילה הודיע הנהג לשעבר שהוא בלבד טיפל בכל המחזור, ללא התערבות הגברת. אגב, הוא הגיע בעבר ל"הסדר פשרה" נדיב עם המשפחה המלכותית (בגולה קראו לזה "דמי לא יחרץ"). אח"כ התברר שהמשפחה "תרמה" 4000 שקל כהחזר עבור הכספים שבעצם הנהג קיבל.. ולאחרונה טען עוה"ד ויינרוט שהגברת שרה היתה רשאית על פי כל דין לקחת את כספי המחזור לעצמה.

לי זה הזכיר את הסיפור בגמרא על אישה ששאלה משכנתה קדירה. כאשר בעלת הקדירה ביקשה את החזרתה, טענה השכנה: א- לא לקחתי ממך קדירה. ב- כבר החזרתי לך אותה וג- הרי היא היתה סדוקה...

חברת הכנסת מירי רגב משתדלת בכל הופעה לנסות לכפר על העובדה שכיהנה כדוברת צה"ל בעת ההתנתקות – והיא עושה זאת באון, בעוצמה, ברהיטות – ובתוקפנות... לאחרונה, בתכנית טלביזיה, נשאלה הכיצד הוזמן החשמלאי מאור עקיבא לתקן תקלה בבית משפחת נתניהו ביום כיפור. היא השיבה בלי הניד עפעף "לא הוזמן חשמלאי ביום כיפור". לחצו עליה שוב – הרי כך קבע מבקר המדינה! והיא בשלה – לא הוזמן חשמלאי ביום כיפור! טענו כנגדה – אם כך, הרי זה יותר חמור, כי אם המבקר ראה חשבונית עם תאריך של יום כיפור – הרי זו חשבונית פיקטיבית!

לי זה הזכיר את הבדיחה המתארת איך התנצלות והכחשה יכולות לגרום נזק הרכה יותר גדול מאשר המקרה כשלעצמו. המלך ואשתו מטיילים בלילה כשסיעת מאבטחים בעקבותיהם. לפתע מרגיש המלך טפיחה בישבנו. הוא פונה אחורה בזעם אל המאבטח שמאחוריו (תרתי משמע) – והלה מתנצל בקול חנוק: סליחה, אדוני המלך, היה כל כך חושך, חשבתי שזו אשתך...

ישנם עוד סרטים שהיו יכולים להיות מצחיקים – אילו לא היה מדובר בנו עצמנו..

ייתכן שנתניהו, על משכבו בלילות, תוהה בליבו מי היריב הקשה ביותר – מני נפתלי או בנט נפתלי..

חנן אולן